

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Buitenlandse Zaken (Stikker), 15 december 1951

Mede bestemd voor Minuor. Referte mijn telegram nr. 273.

Ik kon gisteravond nog een kort onderhoud hebben met Subardjo. Ik sprak hem eerst over de Blitar, deelde hem mede zojuist een nota van de Nederlandse Regering over deze affaire te hebben ontvangen en sprak de verwachting uit dat heden (Zaterdag) morgen de nota bij Luar Negeri persoonlijk zou kunnen worden overhandigd en toegelicht, want dat deze zaak een zeer urgent karakter had. Subardjo zei de zaak wel in grote lijnen te kennen maar niet van details op de hoogte te zijn. Ik vroeg zijn bijzonder en urgente belangstelling voor de Talisse.

Subardjo bleek niets te weten van de materie behandeld in mijn 273, welke ik hem toen in korte trekken uiteenzette. Subardjo zei, dat mijn uiteenzetting bij hem wel de indruk vestigde dat deze kwestie door de Indonesische autoriteiten onjuist was behandeld. Ik vroeg toen dringend zijn bemiddeling om te zorgen dat onmiddellijke vrijlating zal volgen. Ik wees er op, dat ik niet kon aanvaarden het gebruikelijke Indonesische excuus dat het hier toepassing van een door Nederland gemaakte ordonnantie betrof. Als soevereine Staat was de RI nu verantwoordelijk voor eigen wetgeving, bovendien gold het hier misbruiken van SOB en detournement de pouvoir, welke men niet verwachtte in een rechtsstaat.

Ik bracht toen het gesprek op meer algemeen terrein en betoogde dat de toenemende vexaties van officiële Indonesische zijde tegen Nederlanders met name de laatste week bij de Nederlandse Regering wel de indruk moesten vestigen, dat bepaalde groeperingen in Indonesië er op uit waren om de aanstaande besprekingen in Den Haag zo ongunstig mogelijk te beïnvloeden, waarbij goed moest worden begrepen dat het hier onderhandelingen betrof, welke ten genoegen van de RI zouden worden gevoerd en niet op ons verlangen. Subardjo reageerde op de hem eigen manier, dat wil zeggen door het gratuite 'tonen van volledig begrip'.